

Vzpomínka na Ing. Štefana Rohára

Štefan Rohár se narodil 23. října 1941 v obci Pitvaroš, v Maďarsku. Po přestěhování na Slovensko (v rámci poválečné výměny obyvatelstva) absolvoval základní školu ve Velkých Úľanoch a gymnázium v Senci. V létech 1958 až 1964 absolvoval Fakultu jadernou a fyzikálně inženýrskou ČVUT v Praze a následně (1975 až 1977) postgraduální studium Výpočtová technológia a matematické numerické výpočtové metody na Univerzitě J. A. Komenského v Bratislavě.

Štefana (Pištu) Rohára jsem poznal v roce 1966. Byli jsme v té době oba po promoci a oba jsme hodlali nějak přispět československé jaderné energetice. Přišli jsme do Jaslovských Bohunic, do EBO, na výstavbu A-1. Šlo o 150 MW energetický blok s reaktorem chlazeným CO_2 a moderovaným těžkou vodou. Samozřejmě jsme byli elévové a učili jsme se od starších, diskutovali jsme mezi sebou, hladověli po znalostech. Štefan byl lépe vyzbrojen znalostmi z reaktorové fyziky z Fakulty jaderné a já jsem se i v diskusích s ním snažil dohnat co jsme u prof. Mašovského při jeho přednáškách z „jádra“ na Katedře tepelně-energetických zařízení na Fakultě strojního inženýrství neměli a nemohli mít. Hodně jsem se od něj naučil.

Štefan začal pracovat v útvaru reaktorové fyziky v úseku Vědecko-výzkumné základny (VVZ) EBO. Účastnil se spolu se svými kolegy přípravy a spouštění reaktoru A-1. Reaktor měl „těžké“ kadmiové regulační tyče, byl velmi citlivý na překompenzaci, měl malou zásobu reaktivity a proto při každé provozní chybičce, často při výměně palivového souboru došlo k pádu do jódové jámy. Hodně zajímavá škola.

V roce 1977 se z původní Vědecko-výzkumné základny ustavuje VÚJE (Výzkumný ústav jadrových elektrární) a Ing. Rohár se tam stává vedoucím odboru reaktorové fyziky. Angažoval se i při přípravě provozu V1. Od roku 1981 byl jmenován náměstkem ředitele VÚJE pro přípravu a podporu provozu jaderných elektráren. Stal se poté vědeckým vedoucím spouštění dvou bloků elektrárny V2 v EBO a posledních ze čtyř bloků v elektrárně Dukovany (EDU).

Po rozdělení Československé republiky se ustavuje Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky a ing. Rohár se stává vrchním inspektorem ÚJD.

V roce 1999 jsem se stal ředitelem Divize výstavba a provoz elektrárny Temelín a požádal jsem tehdejšího předsedu ÚJD Ing. Lipára o uvolnění Štefana do Temelína aby mi pomohl v teoretických oblastech při uvádění temelínských bloků do provozu. Tam jsme spolu strávili další plodná léta až do dokončení obou bloků elektrárny v roce 2003. I kolegové z provozu, ale i od dodavatelů oceňovali jeho schopnost položit otázku a poskytnout pomoc.

Po návratu na Slovensko pracoval jako specialista ve VÚJE a pracoval tam i po odchodu do důchodu, vlastně donedávna. Účastnil se i uvádění do provozu 3. bloku elektrárny Mochovce.

Měl neocenitelné zkušenosti a hluboké znalosti, uměl definovat problém a správně položit otázku. Byl patrně jediným naším specialistou, který prošel v různých rolích všemi doposud zprovozněnými slovenskými a českými jadernými bloky a zanechal na nich svůj nesmazatelný podíl.

Klidný, racionální, zodpovědný, se smyslem pro humor, schopný sebeironie. Často stoický. Při veškeré vážnosti všech svých postavení si vždy zachoval přátelský postoj i k podřízeným.

Oznámil jsem Štefanův skon i našim někdejšími spolupracovníkům, kolegům a přátelům z Ukrajiny a Ruska. I odtud projevy úcty. Neznám člověka, který by si ho nevážil.

25.8.2024 odešel velký člověk, úcta a přátelství jeho odchodem nekončí. Přátelství bylo prověřené prací.

Čest jeho památce

26.8.2024 František Hezoučký